

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างเทศบัญญัติเทศบาลเมืองชัยภูมิ
เรื่อง สุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. 2553

หลักการ

เพื่อให้การกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข ลักษณะสถานที่ตั้ง การดำเนินงาน ค่าธรรมเนียม ใบอนุญาต และการต่อใบอนุญาตจัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะ หรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเหมาะสมกับสภาวะการณ์ในปัจจุบัน

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับลักษณะสถานที่ตั้ง วิธีการดำเนินงาน ค่าธรรมเนียมใบอนุญาต และการต่อ อนุญาตจัดตั้งและใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการสุสานและฌาปนสถาน สาธารณะ หรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติสุสานและ ฌาปนสถาน พ.ศ.2528 ซึ่งบัญญัติให้เทศบาลมีอำนาจออกเทศบัญญัติเพื่อกำหนดรายละเอียดการดำเนินงานที่ ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎกระทรวง ที่ออกตามพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ.2528 เทศบาลเมืองชัยภูมิ จึงจำเป็นต้องตราเทศบัญญัตินี้

เทศบัญญัติเทศบาลเมืองชัยภูมิ

เรื่อง สุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. 2553

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 60 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 รวมแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2552 และ มาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. 2528 รวมแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 โดยมีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 มาตรา 36 มาตรา 41 มาตรา 43 มาตรา 45 และมาตรา 56 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 บัญญัติให้กระทำได้ เทศบาลเมืองชัยภูมิ โดยได้รับความเห็นชอบจากสภาเทศบาลเมืองชัยภูมิและโดยความเห็นชอบของผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ จึงตราเทศบัญญัติไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. เทศบัญญัตินี้ เรียกว่า “เทศบัญญัติเทศบาลเมืองชัยภูมิ เรื่อง สุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. 2553.”

ข้อ 2. เทศบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับในเขตเทศบาลเมืองชัยภูมิ เมื่อพ้นกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้ประกาศโดยเปิดเผย ณ สำนักงานเทศบาลเมืองชัยภูมิ เป็นต้นไป

ข้อ 3. ในเทศบัญญัตินี้

“สุสานและฌาปนสถานสาธารณะ” หมายความว่า สถานที่ที่จัดไว้สำหรับเก็บ ฝัง หรือ เผาศพสำหรับประชาชนทั่วไป แต่ไม่รวมถึงสถานที่ที่ใช้สำหรับเก็บศพชั่วคราวในสถานพยาบาล ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล

“สุสานและฌาปนสถานเอกชน” หมายความว่า สถานที่ที่จัดไว้สำหรับเก็บ ฝัง หรือ เผาศพสำหรับตระกูลหรือครอบครัว หรือมิตรของตระกูลหรือครอบครัว แต่ไม่รวมถึงสถานที่ที่ใช้สำหรับเก็บศพชั่วคราวในเคหะสถาน

“เจ้าพนักงานสาธารณสุข” หมายความว่า เจ้าพนักงานสาธารณสุข ตามกฎหมายว่าด้วยสาธารณสุข ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. 2528

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ปลัดเทศบาลเมืองชัยภูมิ

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายกเทศมนตรีเมืองชัยภูมิ

ข้อ 4. ห้ามมิให้ผู้ใดจัดตั้งสุสานและฌาปนสถานเอกชน ในเขตเทศบาลเมืองชัยภูมิ เว้นแต่สุสานและฌาปนสถานเอกชนนั้น จะมีอยู่แล้วก่อนที่เทศบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ข้อ 5. ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตจัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะ และค่าธรรมเนียมการต่อใบอนุญาตจัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะ ฉบับละ 1,000 บาท

ข้อ 6. ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการสุสานและฌาปนสถานสาธารณะ และค่าธรรมเนียมการต่อใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการสุสานและฌาปนสถานสาธารณะ ฉบับละ 500 บาท

ข้อ 7. ค่าธรรมเนียมการต่อใบอนุญาตจัดตั้งสุสานและฌาปนสถานเอกชน ฉบับละ 1,000 บาท

ข้อ 8. ค่าธรรมเนียมการต่อใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการสุสานและฌาปนสถานเอกชน ฉบับละ 500 บาท

ข้อ 9. ค่าธรรมเนียมใบแทนใบอนุญาตตามข้อ 5 ถึง ข้อ 8 ฉบับละ 50 บาท

ข้อ 10. ห้ามมิให้จัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะ หรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน ในเขตหรือสถานที่ ดังนี้

(1) เขตพื้นที่อันเป็นสถานที่ท่องเที่ยว หรือเขตพื้นที่อันจัดสรรเป็นพื้นที่เพื่ อนันทนาการ หรือเขตอนุรักษ์ และพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม ตามกฎหมาย ว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

(2) บริเวณที่เป็นเอกลักษณ์ หรือสัญลักษณ์ท้องถิ่น หรือมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ และโบราณคดี

(3) พื้นที่ที่เป็นหมู่บ้านจัดสรร หรือพื้นที่ที่มีประกาศกำหนดไว้โดยเฉพาะให้เป็นพื้นที่อยู่อาศัยของประชาชน

ข้อ 11. สถานที่ตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะ หรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน สำหรับเก็บฝังศพเป็นการถาวร ต้องอยู่ห่างจาก

(1) ทางหลวงแผ่นดิน ทางหลวงจังหวัด หรือ ถนนที่ประชาชนใช้ในการจราจรสาธารณะ อย่างน้อยห้าสิบเมตร

(2) ทางน้ำซึ่งประชาชนใช้ในการจราจรสาธารณะ เช่น แม่น้ำ คลอง บึง หรือแหล่งน้ำ สาธารณประโยชน์อย่างน้อยสี่ร้อยเมตร เว้นแต่ในกรณีที่มีการป้องกันมิให้ กลิ่น และสิ่งปฏิกูลรั่วไหล สถานที่ที่ตั้งนั้นจะต้องอยู่ห่างจากทางน้ำไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยเมตร

(3) อาคาร บ้านเรือน สำหรับที่ประชาชนอยู่อาศัย ไม่น้อยกว่าห้าสิบเมตร

ข้อ 12. สถานที่ตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะ หรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนต้องมีเนื้อที่ไม่น้อยกว่าหนึ่งไร่

ข้อ 13. ผู้ขอรับใบอนุญาตจัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะ ต้องมีผู้มีกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครองในที่ดินจะใช้เป็นที่ตั้งสุสานและฌาปนสถาน

ข้อ 14. สถานที่สำหรับเก็บ ผัง หรือเฝศพ ต้องมีลักษณะ ดังนี้

(1) บริเวณสถานที่เก็บ หรือฝังศพ ต้องมีกำแพงสูงไม่น้อยกว่าสองเมตร โดยรอบและทางเข้าออกต้องมีประตูปิดกั้น

(2) ที่เก็บศพ หรือฝังศพ ต้องห่างจากกำแพงที่เป็นเขตสถานที่เก็บหรือฝังศพ ไม่น้อยกว่าสามเมตร

(3) พื้นที่เก็บศพ หรือฝังศพต้องน้ำท่วมไม่ถึง หรือมีวิธีการป้องกันมิให้น้ำท่วมถึง และมีการจัดระบายน้ำ ไม่ให้น้ำท่วมขัง

(4) ที่เก็บศพต้องทำด้วยคอนกรีต หรือก่ออิฐถือปูน มีลักษณะเป็นช่องสูงจากระดับพื้นดินภายในบริเวณสถานที่เก็บศพ ไม่น้อยกว่าห้าสิบเซนติเมตร

(5) ช่องเก็บศพต้องมีขนาดกว้างพอที่จะเก็บ เคลื่อนย้ายหีบศพได้โดยสะดวกและมีฝาทำด้วยโลหะ หรือคอนกรีต ซึ่งสามารถป้องกันกลิ่นหรือสิ่งปฏิกูลรั่วไหล

(6) ภายในช่องเก็บศพต้องมีฐานรองรับหีบศพสูงจากพื้นช่อง ไม่น้อยกว่าสิบเซนติเมตร

ข้อ 15. การเก็บ ผัง หรือเฝศพของผู้ที่ตายด้วยโรคติดต่ออันตราย ห้ามมิให้ผู้ใดถ่ายศพออกจากหีบศพ หรือที่บรรจุเดิม และห้ามมิให้เอาสิ่งที่ดีไปกับศพนั้นออกจากศพ หรือที่บรรจุ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตและกระทำการควบคุมของเจ้าพนักงานสาธารณสุข

ข้อ 16. ผู้ดำเนินการสุสานและฌาปนสถานสาธารณะ หรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนต้องดำเนินการเก็บศพ ดังนี้

(1) ต้องบรรจุศพไว้ในหีบศพที่มั่นคง มิดชิด และโดยวิธีซึ่งป้องกันมิให้กลิ่น และสิ่งปฏิกูลรั่วไหล

(2) ต้องรักษา และป้องกันให้หีบศพคงอยู่ในสภาพดังกล่าวตาม (1)

(3) ต้องวางหีบศพไว้บนที่รองรับซึ่งสูงจากพื้น ไม่น้อยกว่าห้าสิบเซนติเมตร และถ้าจะวางซ้อนทับกัน ต้องเว้นระยะระหว่างหีบศพล่าง กับหีบศพบนให้ห่างกันไม่น้อยกว่าห้าสิบเซนติเมตร

(4) ต้องเขียนชื่อ นามสกุล เพศ วัน เดือน ปีที่เกิด ตาย และรับฝากศพ ไว้ที่หีบศพให้ชัดเจนอยู่เสมอ

ข้อ 17. การเก็บศพโดยวิธีการสร้างที่เก็บศพเป็นพิเศษ อาจทำได้โดยที่เก็บศพนั้นต้องมีคุณสมบัติมิให้กลิ่น และสิ่งปฏิกูลรั่วไหล และต้องดำเนินการตามข้อ 18 (4)

ข้อ 18. ผู้ดำเนินการสุสานและฌาปนสถานสาธารณะ หรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน ต้องดำเนินการฝังศพ ดังนี้

- (1) ให้หลุมฝังศพแต่ละหลุม อยู่ห่างกันไม่น้อยกว่าห้าสิบเซนติเมตร
- (2) ให้หีบศพ หรือสิ่งบรรจุศพ หรือห่อศพอยู่ต่ำกว่าระดับพื้นดิน ไม่น้อยกว่าห้าสิบเซนติเมตร
- (3) ห้ามฝังศพเกินกว่าหลุมละหนึ่งศพ เว้นแต่ผู้ตายจะเป็นญาติกัน และด้วยความยินยอมของเจ้าของศพทุกฝ่าย
- (4) ให้มีป้ายเขียนชื่อ นามสกุล เพศ วัน เดือน ปีที่เกิด ตาย และวันที่ฝังศพไว้ให้ชัดเจน อยู่เสมอ และติดตั้งไว้อย่างเรียบร้อย
- (5) ถ้าศพที่จะฝังเป็นศพของผู้ที่ตายด้วยโรคติดต่ออันตราย ต้องทำการทำลายเชื้อโรคที่ศพนั้น ด้วยวิธีที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขกำหนด

ข้อ 19. ผู้ดำเนินการสุสานและฌาปนสถานสาธารณะ หรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน ต้องดำเนินการเผาศพ ดังนี้

- (1) ต้องเผาศพด้วยเตาเผาโดยวิธีการที่ไม่ได้ก่อให้เกิดมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมให้เป็นไปตามประกาศของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม
- (2) หลังจากการเผาศพแต่ละครั้ง ให้จัดการทำความสะอาดเตาเผาศพเพื่อรวบรวมกระดูกและเถ้าถ่านที่เหลือจากการเผาศพ เพื่อเก็บไว้ในที่จัดเก็บโดยเฉพาะ มิให้เถ้าถ่านฟุ้งกระจาย

ข้อ 20. การเผาศพให้กระทำได้ตั้งแต่เวลา 14.00 น. ถึงเวลา 18.00 น. เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้เผาศพนอกเวลาดังกล่าว

ข้อ 21. การขุดศพต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น และต้องจัดให้มีที่รองรับศพที่มั่นคง มิดชิด ป้องกันมิให้กลิ่นและสิ่งปฏิกูลรั่วไหล

ข้อ 22. การย้ายศพออกจากสุสานและฌาปนสถานสาธารณะ หรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน ต้องได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนผู้รับแจ้ง ตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร

ข้อ 23. ผู้ดำเนินการสุสานและฌาปนสถานสาธารณะ หรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน ต้องรักษาเครื่องมือ เครื่องใช้ และยานพาหนะที่ใช้ในการเก็บ ฝัง หรือเผาศพให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะอยู่เสมอ และตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข

ข้อ 24. ให้ผู้จัดตั้ง และผู้ดำเนินการสุสานและฌาปนสถานสาธารณะ หรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน ดำเนินการดังนี้

(1) ให้แสดงใบอนุญาตจัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะ หรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน และใบอนุญาตดำเนินการสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนไว้ในที่ซึ่งเห็นได้ชัดเจน

(2) ให้ผู้ดำเนินการสุสานและฌาปนสถานสาธารณะ ส่งรายงานตามแบบท้ายเทศบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นภายในวันที่ 5 ของทุกเดือน

(3) ให้ผู้ดำเนินการสุสานและฌาปนสถานเอกชน ส่งรายงานตามแบบท้ายเทศบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเฉพาะในเดือนที่มีการเก็บ ฟัง หรือเผาศพ ภายในวันที่ 5 ของเดือนถัดไป

(4) ห้ามมิให้เก็บ ฟัง หรือเผาศพ ที่ไม่มีใบมรณบัตรหรือมีแต่ข้อความไม่ตรงตามที่แจ้งไว้ในใบมรณบัตร แต่หากได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนผู้รับแจ้ง ตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรแล้ว ให้เก็บ ฟัง หรือ เผาศพนั้นได้

(5) กรณีมีผู้ขอเก็บ ฟัง หรือเผาศพโดยไม่มีใบมรณบัตรให้ดำเนินการสุสานและฌาปนสถานสาธารณะ หรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน แจ้งต่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจโดยทันที

(6) ให้รักษาบริเวณสุสานและฌาปนสถานให้สะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อยอยู่เสมอ

(7) ให้ป้องกันมิให้สัตว์เข้าไปขุดคุ้ยหลุมฝังศพในสุสานและฌาปนสถาน

ข้อ 25 ให้นายกเทศมนตรีเมืองชัยภูมิ มีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามเทศบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบ ประกาศ คำสั่ง ตามที่เห็นสมควร เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามเทศบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่ 20 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2553

นายบรรยงค์ เกียรติกิจชูชัย

(นายบรรยงค์ เกียรติกิจชูชัย)

นายกเทศมนตรีเมืองชัยภูมิ

เห็นชอบ

นายวันชัย สุทธีวรชัย

(นายวันชัย สุทธีวรชัย)

ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ